

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis *Peer-reviewed journal*

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

mami. Jáma byla nepravidelně obdélného tvaru se zaoblenými rohy a menším obdélným výběžkem; orientace Z–V; délka 2,4 m, šířka 1,4–2,1 m, hloubka 0,18–0,27 m. Ve větší jámě byl uložen kostrový pohřeb dítěte H 3844, který byl ve vyšší úrovni hrobu vybaven keramickými milodary, které tvořila mísa a džbán s lukovitě prohnutým páskovým uchem s tyčinkovitou výztuží s analogiemi v Karpatské kotlině. Druhá menší jáma představovala pravděpodobně symbolický pohřeb (kenotaf) s přiloženými nádobami (dva zdobené poháry) bez pohřebních ostatků.

Petr Kos

Resumé

Modřice (Bez. Brno-venkov), „Rybníky“. Glockenbecherkultur. Grab. Rettungsgrabung.

NÁMĚŠŤ NA HANÉ (OKR. OLOMOUC)

Zákostelní ulice. KNP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný výzkum probíhal ve dnech od 28. 8. 2008 do 6. 10. 2009 a byl proveden v souvislosti se stavbou „Loučany–Náměšť na Hané–rekonstrukce silnice“ na území obce Náměšť na Hané. Identifikace lokality na mapě ZM ČR (M 1:10 000)–číslo listu 24-22-16: Z: 479–J: 370; Z: 478–J: 355; ; Z: 480–J: 356; Z: 482–J: 366. Identifikace lokality na mapě ZM ČR (M 1:10 000)–číslo listu 24-22-11: Z: 476–J: 4. Vzdálenosti jsou uvedeny v milimetrech od západní (Z) a jižní (J) sekční čáry.

Výzkum probíhal za plného běhu stavby a byl převážně prováděn formou dohledu. Výzkum byl zaměřen především na fotografickou dokumentaci profilů hloubených výkopů. Pokud na ploše nově budované silnice byly zjištěny sídlištní objekty, pak dohled přerostl do podoby plošného záchranného výzkumu. Tato situace nastala v Zákostelní ulici v úrovni farního kostela a na ploše náměstí T. G. Masaryka. V těchto místech bylo celkem prozkoumáno 15 zahloubených objektů. Sídlištní objekty 1, 2, 4, 5, 6 lze na základě keramických zlomků nalezených v jejich výplních datovat do období kultury nálevkovitých pohárů. Zásobní jáma – objekt 2, byla prozkoumána jen částečně, protože zasahovala mimo zkoumanou plochu. Podobně objekt 5 také z větší části zasahoval mimo zkoumanou plochu. Mělce zahloubené objekty 1, 4, 5 měly ovalný půdorys. Objekt 6 byl zahlouben do výplně neolitického hliníku (objekt 7), ale jeho výkop nedosáhl úrovně správoého podloží. Výplň neolitického hliníku také porušuje výkop objektu 1.

Jakub Vrána

Resumé

Náměšť na Hané (Olomouc district). Funnel Beaker Culture. Settlement. Salvage excavation.

NÁMĚŠŤ NA HANÉ (OKR. OLOMOUC)

Zákostelní ulice. Eneolit. Kostrový pohřeb. Záchranný výzkum.

V severozápadní části neolitického hliníku (objekt 7) byl zjištěn kostrový pohřeb ženy. Výkop či zásyp možného hrobu pro umístění kostry nebyl ve výplni hliníku pozorován. Tento pohřeb se nacházel v prostoru mezi výkopem objektu 6 a severozápadní části výkopu objektu 7. Podle terénní situace se jeví, že mrtvá žena byla vhozena do již zčásti zaplněného hliníku či do mělce vyhloubeného hrobu (v zásypu hliníku), který nebyl patrný během výzkumu. Stopy po výkopu hrobové jámy či její výplně nebyly pozorovány ani v objektu 6. V blízkosti kostry nebyl zjištěn žádný artefakt nebo jeho zlomek, který by bylo možno interpretovat jako milodar, ale mrtvá žena měla v době pohřbu patrně okolo krku perleťové korálky, které byly nalezeny pod dolní čelistí (na levé straně). V okolí kostry (výplň hliníku) byly zjištěny malé keramické zlomky z období kultury s lineární keramikou a kultury nálevkovitých pohárů. Z kostry byl odebrán článek prstu horní končetiny a odeslán na radiokarbonovou analýzu, jejíž výsledek je UGAMS 05712 4590±30 BP. Na základě antropologické analýzy byla na kostře ženy zjištěna vrozená vada lebky, tzv. skafocefalie (dle A. Pankowské).

Jakub Vrána

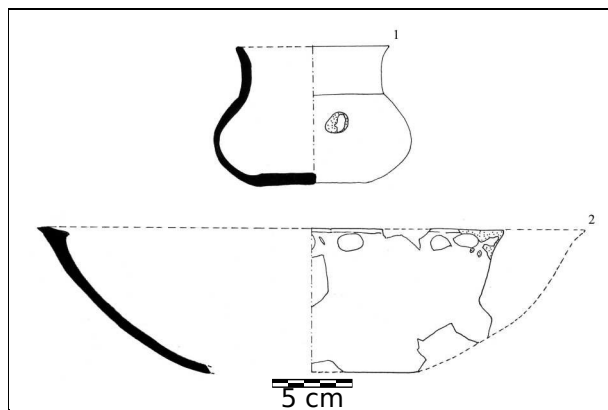
Resumé

Náměšť na Hané (Olomouc district). Eneolithic. Inhumation. Salvage excavation.

OPAVA (K. Ú. KYLEŠOVICE, OKR. OPAVA)

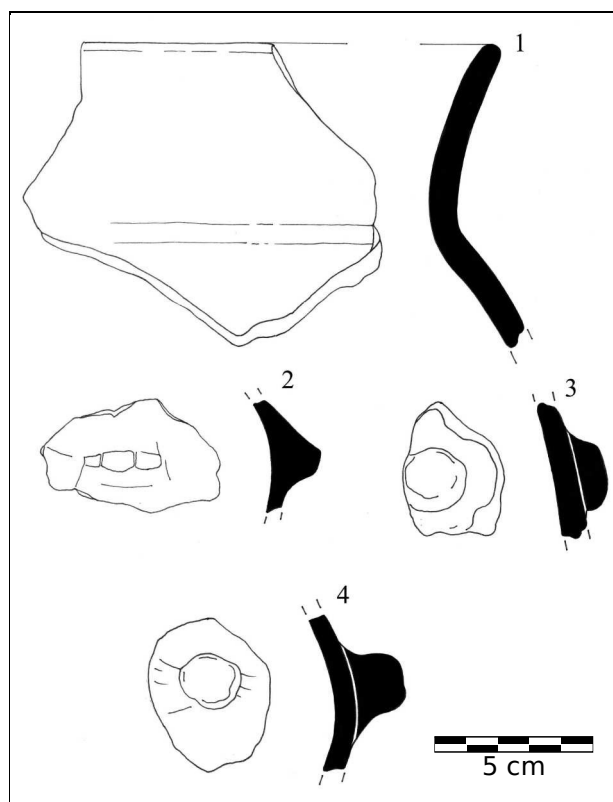
„Na Stanech“. KZP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Výzkum se uskutečnil v rámci stavebních prací spojených s výstavbou rodinného domku Opava–Kylešovice, lokalita Písecká–Budišovská, na parcele č. 2724/25. Při archeologických pracích byla zkoumána jáma,

Obr. 5. Opava–Kylešovice. Keramika ze sídliště kultury zvoncovitých pohárů (Objekt 503).

Fig. 5. Opava–Kylešovice. Pottery from the settlement of the Bell Beaker culture (Feature 503).

Obr. 6. Opava–Kylešovice. Keramika hornoslezské skupiny lengyelské kultury (Objekt 527).

Fig. 6. Opava–Kylešovice. Pottery of the Upper-Silesian Group of the Lengyel culture.

ve které se nacházely zlomky keramiky lidu zvoncovitých pohárů z období pozdního eneolitu. Jednalo se pouze o keramické zlomky, ze kterých byla zrekonstruována část typické mísy zvoncovitých pohárů s vodorovným rozšířeným okrajem a fragment malého džbánku (obr. 5). Všechny zde získané keramické zlomky byly bohužel nezdobeny, ale i tak lze předpokládat, že se jednalo o keramiku mladšího období výše zmiňované kultury. Na daném území se jedná již o třetí zahloubenou situaci datovanou do stejného období. Předchozí byly nalezeny něco východněji, při výzkumu v roce 2008 (Stabrava 2008, 300–301).

Na této lokalitě na parcelách č. 2723/17 a 2723/22 byl při výzkumu zachycen objekt, v němž se nacházela keramika hornoslezské skupiny (obr. 6). Ve výplni se objevovala typická keramická hladítka nebo fragmenty výdutí s plastickým výčnělkem. V objektu se nacházela rovněž početná kolekce štípané industrie. Keramika samotná byla dost atypická, ale i tak je ji možné zařadit do III. fáze hornoslezské lengyelské skupiny.

Jiří Juchelka

Literatura

Stabrava, P. 2008: Opava (k. ú. Kylešovice, okr. Opava) „Na Stanech“. KZP. Sídliště. Záchraný výzkum. *Přehled výzkumů* 49, 300–301.

Resumé

Opava (Kataster Kylešovice, Bez. Opava) „Na Stanech“. Oberschlesische Gruppe der Lengyelkultur und Glockenbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

ORLOVICE (OKR. VYŠKOV)

„Lysá hora“. KŠK. Kostrový hrob. Záchraný výzkum.

V superpozici s jedním halštatských komorovým hrobem byl kostrový hrob z pozdní doby kamenné. Mrtvý v něm byl pohřben ve skrčené poloze na levém boku. Do hrobu byly dále vloženy 3 nádoby – amfora před obličejovou částí lebky, další nádoba za hlavou a poslední u chodidel. Plochu výzkumu vyznačují na ZM ČR 1:10 000 listu 24-42-17, souřadnice: A: 114 mm od Z s.č., 202 mm od J s.č.; B: 119 mm od Z s.č., 202 mm od J s.č.; C: 116 mm od Z s.č., 195 mm od J s.č.; D: 121 mm od Z s.č., 196 mm od J s.č.

Blanka Mikulková

Resumé

Orlovice (Bez. Vyškov) „Lysá hora“. Äneolithikum. Schnurkeramik. Grab.

OTASLAVICE (K. Ú. HORNÍ OTASLAVICE, OKR. PROSTĚJOV)

„Homole“. Parc. č. 1417/2. Eneolit. Sídliště. Zjišťovací výzkum.

Lokalizace: okolí bodu Y = 571870; X = 1106587

Při archeologickém průzkumu fortifikace (viz kapitola Středověk a novověk) bylo nalezeno několik ojedinělých střepů datovatelných do eneolitu (určila Pavlína Kalábková z FF UP v Olomouci). Keramické zlomky mohou pravděpodobně souviset s doloženým eneolitickým osídlením v přilehlé trati Stany a nedokládají existenci opevnění v trati „Homole“ v tomto období.

Pavel Šlězár

Resumé

Otaslavice (Kataster Horní Otaslavice, Bez. Prostějov). „Homole“. Äneolithikum. Siedlung. Vorläufige Forschung.

PASOHLÁVKY (K. Ú. PASOHLÁVKY, K. Ú. MUŠOV, OKR. BŘECLAV)

„U Vodárny, Za Tuchnou“. Mladý/pozdní eneolit, KZP. Záchraný výzkum. Hroby, sídlištní objekt. Uložení: AÚ AV ČR Brno.

Předstihový záchraný archeologický výzkum v trase budoucí dopravní infrastruktury plánované v rámci projektu Pasohlávky – Rozvoj lázeňské a rekreační zóny probíhal v období od 1. března do 20. září 2008. Objednatel výzkumu byla společnost Thermal Pasohlávky, a. s., dodavatelem Archeologický ústav AV ČR Brno, v. v. i., pracoviště Dolní Dunajovice. Vzhledem k významu výsledků záchraného výzkumu pro celkové zmapování kulturních poměrů v mikroregionu Mušova a Pasohlávek probíhalo jejich zpracování mj. i v rámci grantového projektu GA ČR č. 404/09/1054 a v rámci výzkumného záměru Archeologického ústavu AV ČR Brno č. Z80010507. Realizace záchraného výzkumu a zpracování jeho výsledků by se nemohlo uskutečnit bez přínosné spolupráce dalších členů výzkumného týmu. Zvláště proto autoři tohoto příspěvku děkují výzkumnému technikovi Miroslavu